

Clöster sambt aller derselben Ein und Zugehörung Possess neben dem ain Inuentario vellig einantwortten.

Das andere aber uns zukhammen lassen unnd darneben Euerer auf-
richtung berichten wöllet. Daran ersechet ihr unsern gnedigen willen unnd
entliche gefellige mainung.

wien den 13. Nouember (15)64.

An Bischoue zu Laibach Abbt zu Rain und verwalter zu Cillj.“

Takó se je torej godilo pred letom 1564. v Zajčkem samostanu! In
te listine je nabral in na svetlo dal nihče drugi in nihče manjši nego umrši
dr. Jakob Maksimilijan Stepischnegg, knezoškof lavantinski. Mi verjamemo,
da ga je srce bolelo, ko je zbiral te listine, ali ravno to, da je imel dovolj
duhá, srčnosti in moralne moči izdati jih, da je mógel zatajiti tisti „esprit
de corps“, ki se kaže zlasti v duhovskem stánu, in ki žal, porája časih —
le odkriti bodimo, toliko — hinavščine zunaj in znotraj, — ravno ta
že sam na sebi lepi pojav njegovega značaja je idejaliziran v Aškerčevi
pesmi. Ne „pijancev in prešéštnikov-menihov“, ampak strogega, resnega
in resnicoljubnega moža-zgodovinarja on riše in idejalizira. Takšen je
njegov Marijófíl, in menda se ne bodemo motili, ako trdimo, da je mo-
goče, prav mogoče, da sta ta knjižica in nje avtor bila povod pesniškemu
oduševljenju, ki je porodilo „List iz kronike Zajčke“.

(Konec prihodnjic)

LISTEK.

Občni zbor »Matica Slovenske« je bil dne 25. pr. m. v mestni dvorani. Ude-
ležilo se ga je nad 50 društvenikov. Preblagorodni gospod *Peter Grasselli*, župan ljub-
ljanski, pozdravil je občni zbor ter izrazil svoje veselje, da »Matica« zboruje v sveto-
valnici deželnega stolnega mesta. Prečestiti g. kanonik prof. *Marn*, predsednik »Slovenske
Matic«, poudarjal je, zahvalivši se g. županu ljubljanskemu, da »Matica« zaradi lepe
zloge, ki vlada v nje odboru, napreduje vsestranski: napreduje v knjigah, s katerimi
so društveniki zadovoljni; napreduje v svojih udih, katerih število se je v zadnjih treh
letih pomnožilo za 413, takó da je znašalo 1889. leta že 1909 in da se bodo letos
društvene knjige tiskale v 2200 izvodih; napreduje pa tudi v javni veljavi in to
zlasti zaradi vedno večje pridnosti svojih poverjenikov. Koučno izraža željo, da, ako ima
družba sv. Mohorja 50.000 udov, naj bi jih imela »Matica Slovenska« konči 5000. —
Društveni računi, katere izgledno vodi g. višji davčni nadzornik *S. Robič*, kažejo, da
je imela »Matica« 1889. leta 7551 gld. 22½ kr. troškov in 51.908 gld. 53 kr. skup-
nega premoženja. Zadnje se je od lanskega leta zaradi mnogih poprav v društveni hiši
zmanjšalo za 300 gld. 75½ kr. — Jurčič-Tomšičeva ustanova za literarne na-
mene znaša 2629 gld. 20 kr. in se je zadnje leto pomnožila za 115 gld. 50 kr. —

Glavnica za dr. E. H. Costov spomenik znaša 1252 gld, 21 kr — Nató prebere gosp. tajnik *Eugen Lah* svoje jako obširno in vestno sestavljeno poročilo o društvenem delovanju. Iz njega posnemamo, da izdá letos »Matica« svoj navadni »Letopis« (urednik g. prof. *Bartel*); drugi del dr. *Lampetovega* »Dušeslovja«, in *Vodnikove* prozaične spise, katere je zbral in za natisek priredil g. direktor *Wiesthaler*, kot založno knjigo je izdala »Matica« letos dr. *Kosovo* »Vzgojeslovje«. — Za razpisano nagrado iz *Jurčič-Tomšičeve* ustanove sta odboru došla dva rokopisa in nadejati se je, da dobi društvena »Zabavna knjižnica« z njima dve lepi povesti. — Na predlog g. prof. *Pintarja* so se odobrili društveni računi in g. dr. *Vošnjak* je v imeni občnega zbora izrekel zahvalo društvenemu odboru za njegovo vsestransko uspešno delovanje — G. prof. *Bartel* je pojasnil, kakšen namen ima jezikoznanski časopis »Slovenska Beseda«, ki ga »Matica« v kratkem začne izdavati. — O nasvetih, ki so došli od več strani iz južnega Štajerskega in od gosp. prof. *Schreinerja* iz *Bočana*, naj bi »Matica« namesto »Slovenske Besede« izdaval znanstven časopis za vse stroke človeškega znanja, poročal je odbornik prof. *Levec* in občni zbor je dal društvenemu odboru naročilo, naj nasvet g. prof. *Schreinerja* in njegovih tovarišev vsestranski presodi in v prihodnjem občnem zboru o tej stvari stavi svoje končne predloge. — V odbor so bili na novo dóbo štirih let z veliko večino izvoljeni gg. dr. *H. Dolenec*, *Janko Kersnik*, dr. *Fr. Lampe*, *Jožef Marn*, dr. *Jožef Poklukar*, dr. *J. Šust*, dr. *I. Tavčar*, *Ivan Tomšič*, *Anton Koblar* (nov), dr. *Jožef Sernec*. — Občni zbor se je vršil v najlepšem redu, kakor je sploh delovanje »Matičino« v najboljšem tiru, »Matica« se ogiblje vsakega političkega kovarstva in vsake literarne zdráhe! In da bode hodila tudi v bodoče zlato svojo srednjo pot, za to so nam porok nepristranski in modri g. predsednik, spretni g. tajnik in ves zdušno v lepi zlogi delujoči odbor.

Društveni odbor si je v svoji seji dne 26. pr. m. izvolil z vzklikom za predsednika g. kanonika prof. *Marna*, za I. podpredsednika prof. *Levca*, za II. podpredsednika g. župana *Grassellija*, za blagajnika g. višjega davčnega nadzornika *Robiča*, za ključarja gg. *Antona Kržiča* in *Andreja Praprotnika*, za overovalca sejnih zapisnikov gg. prof. *Bartela* in prof. *Rutarja*, za društvenega pravnega zastopnika g. dr. *Tavčarja*.

Mittheilungen des Musealvereins für Krain. III. Jahrgang. Po obsegu blizu jednako je tudi to izvestje muzejskega društva lanskemu, ali razločuje se od zadnjega po mnogovrstnejši vsebini, ker prinaša 17 daljših ali krajših razprav, mimo 11 lanskih. Razdelitev knjige je ista, kakor pri drugem letniku in podaja najpoprej društvene stvari, potem razprave historijskega in napósled razprave prirodoslovnega sodržaja. V prvem oddelku je popisana društvena kronika in zabeležen kratek obseg ónih mesečnih predavanj v muzejskem društvu, katera niso v letniku natisnjena. Prídejani imenik članov izkazuje, da je imelo društvo tri častne, tri dopisujoče in 167 pravih članov.

Kakor v lanskem letniku, takó so tudi v letošnjem razprave historijskega sodržaja mnogoštevilnejše in obširnejše od prirodopisnih. V prvi razpravi opisuje prof. *A. Kaspret Valvasorja* historika, v drugi dr. *Milkowicz* županijsko ustavo med Slovenci, v tretji isti preiskovalec *Puzeljevo* kroniko sètiškega samostana, v četrti prof. *S. Rutar* srednjeveško trgovino *Kranjske* z lukami ob *jadranskem morji*; v peti prof. *J. Wallner* zgodovino *ljubljskih slikarjev* in *kiparjev* v *XVII. in XVIII. stoletji*, in v šesti prof. *P. Wolsegger* urbarij *kočevske gospóšćine* z l. 1574. Prva, četrtá in peta razprava se je predavala v muzejskem društvu in torej je bil njih sodržaj v našem listu že objavljen.

V drugem članku nadaljuje dr. *Milkowicz* izpisek vseh davkov, rabot in plačevanj slovenskih kmetov *kranjsko-kriške gospóšćine* in sodišča poleg starega urbarja v *dvornem muzeji* od konca *XIV. stoletja*. V tem izpisku so razdeljeni podložni kmetje po županijah

in pri vsakem je zabeleženo, koliko je moral vsako leto svoji gosposki dajati. Najpoprej je naštet župan, »Suppan«, za njim pa drugi kmetje s svojimi domačimi imeni: Andre, Jüre, Miklaw ali Niklaw, Kristan, Marin, Janes (Tschérne), Krise, Krisan, Lawre, Papes i. t. d. Škoda, da se tu naštet zgodovinski kraji ne primerjajo z današnjimi, še zdaj obstoječimi, in da se ne konstatuje obseg posrednih sodnih okrajev koncem XIV. stoletja. V bodočem letniku se bode nadaljeval ta izpisek in sicer bo v njem popisani podložniki gospodščine postojnske.

V tretji razpravi presoja dr. Milkowicz zgodovinsko vrednost Puzeljeve kronike cistercijskega samostana v Setišini, ustanovljenega l. 1132.—1136 po oglejskem patrijarhu Pilgrimu. Tu dokazuje pisatelj, da se mora ta kronika za starejšo dobo z veliko oprénostjo rabiti. Ali navzlic nedostatnosti svoji smatra se lahko za veliko zakladnico zgodovine setiškega samostana, pa tudi zgodovine Kranjske in sosednih dežel. Ne da bi odsvetoval ali strašil porabljanje to kroniko, nego da bi opominjal zgodovinarje previdno rabiti jo, zato je Milkowicz svojo kritiko o nji napisal, ker Puzelj je mnogo vplival na vse novejšje preiskovalce zgodovine kranjske. Puzeljeva kronika je zelo marno sestavljeno delo in lep spomenik setiškega samostana, ki je dobrodejno vplival na samostanske prebivalce, da se je med njimi porodilo živahno literarno delovanje v XVIII. stoletju.

V šesti razpravi se pojasnjuje star kočevsk urbar, ki se nahaja na grádu kneza Auersperga v Kočevji in ki je posnet po starejših podložniških zapiskih. Takrat, ko ga je dal nadvojvoda Karl sestaviti, bilo je vse pravno razmerje med podložniki in gosposko v velikem neredu, ker je ravno takrat razsajal kmetški punt, in načelnik kmetom Ilija Gregorič je bil baš iz Kočevskega (iz vasi Ribnik) domá. Zaradi turških in kmetških nemirov je bilo treba zemljišča znova pregledati in davke od njih pravičnejše odmeriti. Sodišči sta bili na Kočevskem takrat dve, jedno v mestu samem, drugo na grádu Friedrichstein, katerega je dal celjski grof Friderik med leti 1422. in 1425. zidati. Najemnik kočevske gospodščine je bil v polovici XVI. stoletja Fran Ursini, grof Blagajski, od l. 1570. dalje pa Jurij baron Thurn. Med krajevnimi imeni kočevskega urbarja se nahaja mnogo slovenskih, kar dokazuje, da so bili Slovenci že pred Nemci po Kočevskem naseljeni, čeravno morda bolj na redko.

V manjših člankih opisuje prof. Rutar bojevanje kranjskih plemičev z Benečani l. 1343.—1357. ter podaja do sedaj znane vesti o kraških gradovih Gutenegg in Newhaws-Castelnuovo. Prof. Wallner priobčuje národno pripovedko o Baumkirchnerji iz Horjula, ki je popolnoma podobna graški in potrjuje Valvasorjevo poročilo, da je blizu Lesnega brda stal nekdaš »Baumkircherthurm«, kjer je spočetka živel ta rodovina. V naslednjem članku opisuje prof. Wallner nekatere arhivališke ostanke iz Kostanjevice in Setišine. V zadnjem historičnem članku »o satirično-humoristični poeziji na Kranjskem za časa oslobojenja francoske okupacije« pripoveduje prof. Pucsko, da so predniki naši to okupacijo jemali bolj od smešne strani in da so se iz francoskih poveljnikov robato norca delali. To se pa more trditi le o posameznikih, ker pravo mnenje Kranjcev o Francozih je itak že znano. Pri prevajanju slovenskih pesmi na nemško so se pripetile g. pisatelju nekatere prav debele napake.

Vrsto prirodoopisnih razprav začelja prof. Vossa »Mycologia Carniolica«, t. j. nadaljevanje v lanskem letniku začetega sistematiškega pregleda kranjskih gliv. Glive so vzrok marsikateri živalski in rastlinski bolezni n. pr. ribji in ráčji kugi, strupeni rôsi na trti i. t. d. V tej zelo obširni razpravi je opisan red više razvitih »Basidiomycetes«, t. j. njih rodovine »Tremellini« (tresavke), Hymenomycetes (kožnice) in Gasteromycetes (trebušnice). Za tem prehaja pisatelj na četrti red »Ascomycetes« ter opisuje njih rodovini »Gymnoasci« (goli smešnjaki) in Pyrenomycetes« (jedrnice). Večino naštetih gliv je pisatelj na Kranj-

skem našel sam, druge konstatiral, a tretje posnel po starejših preiskovalcih (Scopoli). K letu se bode ta zanimiva razprava nadaljevala.

Druga prirodopisna razprava prof. F. Seidla iz Gorice se bavi s podnebjem na Krasu in zlasti z vzroki burje. Že ravnatelj Haun je dokazal, da je vzrok burje barometriški minimum na tyrrhenskem morji in da so tedaj na Krasu izobare zelo stisnjene. Direktor Osnaghi v Trstu je potem osnoval opazovalne štacije pri sv. Križi, na Občini in v Bazovici ter primerjal tamošnje zračno razmerje z onim v Trstu in Postójini. Našel je, da z nadmorsko višino tudi temperatura nagloma pada in provzročuje različno tople plasti v zraku. Na teh plasteh pada mrzli kontinentalni veter naglo nizdolu in odleti potem bliskoma po gladini jadranskega morja. Že v Ljubljani se pojavlja burja kakor precej suh veter, ker zniža tukajšujo relativno mokroto za 8[°]₁₀, v Trstu pa že za celih 14[°]₁₀, ali z drugimi besedami: burja ima pri svojem odhodu iz Ljubljane še 89[°]₁₀ mokrote v sebi, toda v Trst je prinese le še 56[°]₁₀. Od 132 opazovanih dni burje je padlo v Ljubljani v štiridesetih dneh 305 mm dežja, v Trstu pa je med tem le 20 dni deževalo in sicer 138 mm. Največjo hitrost doseže burja ob 8. uri zvečer, potem pa se do polnoči vedno zmanjšuje.

V manjši razpravi beleži preparator F. Schulz, ki že 15 let ptiče prireja za ljubljanski muzej, vse do sedaj na Kranjskem opazovane ptiče. Za tem pojasnjuje prof. Voss, da se »Viola Zoisii« ne nahaja samo po Kranjskem, kakor se je do novejšega časa mislilo, nego tudi po Hercegovini in Črni gori. K sklepu nam podaja isti profesor še nekaj prirodopisnih črtic iz Karavank, opisuje letno vegetacijo na Kočni in na Golici pri Jesenicah.

Iz tega pregleda se vidi, da je vsebina letošnjih muzejskih izveštij zelo mnogo-vrstna in poučna. Društvo je tudi letos pokazalo, da dobro razumeva svojo nalogo, širiti zgodovinsko in prirodopisno poznavanje dežele kranjske in lahko si je v svesti, da je to svojo nalogo za letos rešilo z dobrim uspehom. Jedino čudno je, da ni ne lanske ne letošnji letnik prinesel nobene arheološke razprave, ni prazgodovinske, ni rimske, in vendar je Kranjska prav v tem oziru postala sedaj najslutnejša dežela. Upajmo, da se bode k letu popravilo, kar se je do sedaj zamudilo!

S. R.

Zemljepis za prvi razred srednjih šol. Drugi popravljeni in skrajšani natis; spisal in založil Janez Jesenko; cena 40 kr. V Ljubljani 1890. Ravno kar je izšla iz »Narodne tiskarne« zelo lična učna knjižica pod tem naslovom od pohvalno znanega, nemornega in požrtvovalnega profesorja Jesenka v Trstu. Kakor je že na prvem listu povedano, skrajšana je ta druga izdaja mimo prve z l. 1882. znatno (namesto 116 strani ima novi natis le 88 strani). Zlasti je odpadel skoraj ves zvezdoznanski zemljepis, razven osnovnih pojmov, ki so potrebni za razumljenje in določevanje zemljepisne léže. Pa tudi v drugih oddelkih je knjiga znatno skrajšana, zlasti je izpuščeno mnogo števil, ki bi utegnile nčencu le glavo zmečati. Tako je upanje, da ta nova učna knjiga v kratkem dobi ministersko potrjenje, da se smé v šolah rabiti. Tisek je zelo forekten (izvzemši male napake na str. 8., katero pa lahko vsak sam najde) in dela vso čast »Narodni tiskarni«. Popir je nenavadno močan, kakeršnega ne najdeš v nobeni nemški šolski knjigi, to pa zato, ker je gospod pisatelj mislil med tekst uvrstiti tudi mnogo dražih slik, ko bi bil čas dopuščal in ko bi bila to zahtevala šolska oblast. Vsekako se pa te slike lahko porabijo za tretjo izdajo. Kakor je znano, odlikujejo se prof. Jesenka šolske knjige zlasti po pravilnem in zelo jasnem jeziku. Terminologije si ne moremo želeti boljše, nego jo rabi prof. Jesenko. Samo za »Mulde« je *kadunja* preokorna beseda. Ali bi se ne dala oživiti zopet staroslovanska *doliba*, hrvaska *doliba*? Za »Rückfallskuppe« tudi še nimamo

uvedenega izraza. Ali bi ne kazalo uvesti po Notranjskem in Vipavskem znano besedo *kocelj*, *kucelj*? — Naj še kdo izreče svoje mnenje o tem!

Te dni sem slišal v Dolenjem Zemunu pri Ilirski Bistrici lep izraz za »Mulde«, namreč uvala ('vala), uvalica ('val'ca), ki je znan takisto hrvaškemu jeziku in ki bi se dal prav dobro porabiti tudi za nemški izraz »Thalmulde«. Po tem imamo naslednjo lestvo zemljepisnih pojmov: Najvišji je sedlo (Sattel), takoj spodaj je uvala, v kateri se vode nabirajo in si kmalu izdolbejo žleb (Rinne), ki prehaja v vedno globočjši in globočjši jarek (Graben)

S. R.

O rokopisni zapuščini Davorina Trstenjaka. (Konec) Toliko se je našlo v rokopisni zapuščini Trstenjakovi na njegovem zadnjem domu. K temu še nekaj v pojasnilo.

V omenjenem slavnostnem spisu pravi se l. c. o Trstenjakovi rokopisih posebej: „Poimenoma morem tu za gotovo omeniti, da si je neutrdui preiskovatelj starodavnosti naše zlasti o prazgodovini Norika in Panonije nabral lepega gradiva, za katero pa zdaj ne znamo, ali ga bode mogel spraviti na svetlo . . . Upajmo ipak, . . . da rokopis ne bode predolgo trohnel v omari.“ — Té besede so dotično povzete upravo iz Trstenjakovega zasebnega mi pisma z dne 27. listopada l. 1886. Toda isto gradivo je vendar skoro zatem spravil sam na svetlo v omenjeni knjižici: „*Pannonica*. Spomeniški listi itd. V Celovcu 1887“ — baš istodobno, ko je bil tiskan tudi óni životopis.

Nabral pa je bil Trstenjak zraven tega še gradiva o Tomaži Prelokarji — *Thomas de Cilia* zvanem — odgojitelj cesarjeviča Maksimilijana, proštu dunajskem in škofu kostniškem, umršem leta 1496., o katerem govori tudi v „Kresu“ IV. 631. A vse to gradivo je dal g. Mateju Slekovcu, župniku pri Sv. Marku niže Ptuja, „naj nje sestavi“, kakor mi Trstenjak sam piše v listu dne 28. listopada l. 1887, pristavljajoč: „Jaz nimam več toliko fisične moči delo dovršiti.“ Istotako mi je pozneje koncem leta 1889. povedal tudi ustno.

In o poslednjem književnem delu svojem mi je zopet pisal Trstenjak sam v istem pismu dne 28. listopada l. 1887.: „Med svojimi rokopisi imam edino še eden spis: *paberkí in popravki o venetičini*, ki bi vtegnol kaj veljati, vse drugo je zastarelo, in ne vredno, da se izdaje.“ — Na nekem listu v Trstenjakovi zapuščini pa sem našel o tem to-le beležko zapisano baš z roko njegovo: „Jaz sem svoja ‚Venetica‘ popravil in bom rokopis v tisek poslal, ker me g. prof. Jagić nagovarja. Sicer mi Jagić ne prorokuje, da bi moja teorija od filologov strokovnjakov bila sprejeta, a znanosti bodo ta preiskavanja vsekako koristila, zato je svojemu učenecu V. Oblaku naročil, naj se v počitnicah k meni poda in rokopis v nemščino prelaga.“ — Znano mi je, da ima sedaj res g. Oblak óni Trstenjakov rokopis in to „venetsko gradivo“ bajè kratko, ali pri tem jedrovito spravlja v „nemško livrejo“.

Spominjam se še končno, da mi je pokojni Davorin Trstenjak, že zelo bolan nekoč povedal, da je vse svoje še preostale rokopise bil namenil dru. *Sketu*, kateri naj po njega smrti izbere in izdá, kar je vrednega za javnost. Vender o tem sedaj ni nič izvestnega in tudi g. dr. Sket nima nikakih takšnih rokopisov Trstenjakovih. Nego, bil je pač v Dav. Trstenjaka zapuščini popiren zavitek, zapečaten in naslovljen g. Jakopu Trstenjaku, župniku pri Sv. Marjeti niže Ptuja, Davorinovemu bratracu, kateremu je bil torej bajè tudi že poslan isti zavitek; ali kaj je v njem, tega ne vém.

Andrej Fekonja.

† Ognjeslav Utješenović-Ostrožinski, dvorski svetovalec in véliki župan ter pisatelj in pesnik hrvaški umrl je v Zagrebu dne 8. ržnega cvéta t. l. Bil je slavni pokojnik upravni uradnik in je v tej stroki napisal več prav imenitnih knjižic, tičočih se zlasti nekdanje vojaške Krájjine. Ko se je naš dr. Lovro Toman v državnem zboru potezal

za razvojačenje hrvaške Krájiné, preskrbel mu je Utješenović potrebnega materijala. Njegovih pesmij imenitne so »Jeka od Balkana« (tiskana najprvo v glasoviti »Augsburger Allgemeine Zeitung« l. 1842, po matici in z nemškim prevodom prijatelja mu Dana Stanisavlevića, potem tudi v pesnikovi menj znani zbirki »Vila ostrožinska«), epska pesem »Nedeljko«, »Davidovi psalmi«, in izmed učenih razprav »Životopis kardinala Gjorgja Utješenovića«.

»Il Diritto Croato« in Sabičev italijanski prevod Prešérnovih pesmij. V 2. št. letošnjega »Ljublj. Zvona« ste že nekoliko omenili o Sabičevem italijanskem prevodu Prešérnovih pesmij v »Diritto Croato«. To je izboren list, ki izhaja v Pulji pod spretnim uredništvom g. Antona Jakića. List leta je politično-literaren. S pravo odvetniško zgovornostjo zagovarja slovanske pravice ter vestno poroča o vseh važnejših pojavih na slovanskem svetu. V podlistu (Appendice) pa prinaša pod naslovom: »Musa Slava« izvrstne prevode krasnih pesmij iz vseh slavjanskih književnostij. Kar nam posebno ugaja, to je korekten, krasen jezik, katerega piše ta list.

V 16. št. z dne 22. prosinca pisal je »Il Diritto Croato« jako laskavo tudi o — »Ljubljanskem Zvonu«. »Zvon« (»Campana«) — pravi v dotičnem članku — »é il titolo di un ottimo periodico letterario-scientifico sloveno che si pubblica a Lubiana in grossi fascicoli mensili, ed ora entra nel X. anno di vita. È redatto con molta cura et abilità dal reputato scrittore Levec (t. j.: urejuje ga z veliko skrbjo in spretnostjo znameniti pisatelj Levec); potrebbe andarne orgogliosa qualunque ricca letteratura (vsaka bogata literatura bi se lahko ponašala z njim (z »Zvonom«)).

Nadalje razklada pisatelj program »Zvonov«. Z nekakim veseljem poudarja: »Una particolare attenzione consacra ai prodotti della letteratura croata. In ciò pure si afferma splendidamente la viva, veramente fraterna simpatia nutrita dagli Sloveni verso i loro vicini, i Croati« (Posebno pozornost obrača [»Lj. Zvon«] proizvodom hrvaške literature. V tem se tudi sijajno kaže živa, uprav bratovska simpatija, katero Slovenci gojé proti svojim sosedom — Hrvatom.)

Na to omenja »Il Diritto Croato« proizvodov, katere je »Zvon« obljubil letos prinašati. Janka Krsnika imenuje »il popolarissimo novelliere« (najpopularnejšega novelista; o *Márici* in nje proizvodih pa pravi: »Iz življenja mlade umetnice (Dalla vita di una giovane artista). Na obali (Sulla riva di *Márica*, pseudonimo sotto cui si cela una valente scrittrice slovena, (*Márica*, pod katerim pseudonimom se skriva izvrstna pisateljica slovenska)).

Toda vrnimo se zdaj k »podlistkom« lista »Il Diritto Croato«!

Rekel sem že, da se tu objavljajo vrlo pogojeni prevodi izbornih pesmij iz vseh slovanskih književnostij. Med različnimi sotrudniki nahajamo tudi reprezentantini najnežnega spola: *Milko* in *Ljubico Nežnanović*. Dika teh sotrudnikov pa je g. *M. Sabič*, znamenit pesnik, kateri prevaja največ iz hrvaščine in češčine, in v poslednjem času tudi iz slovenščine, Prešérnove pesmi.

Ako me spomni ne vara, čital sem baš o Sabiči, da je še mlad in genijalen pesnik. Prevode svoje misli objaviti v posebni knjigi in se potem izpolnijo želje dopisnikov v 2. št. »Ljublj. Zvona«, da se namreč Prešérnove pesmi razširijo po Italiji, »da začno tudi tam našega pesnika-prvaka spoznavati in čestiti«.

Kakšni so Sabičevi prevodi, o tem je pisala že 2. št. »Ljublj. Zvona«. Da se pa cenjeni čitatelji »Zvonovi«, ki ne čitajo »Il Diritto Croato« in ki umejo laščino, uverijo o resničnosti in pravičnosti omenjenega poročila, naj tu priobčim Sabičev prevod Prešérnove »Nebeško sijejo oči«. Primerjaje prevod z originalom, osnuje si lahko vsak svojo sodbo, ne da bi k temu trebalo komentara mojega.

Prešeren:

Izgubljena véra.

Nebésko sijajo oči,
 Ko so sijale préjšnje dni.
 Rudéca lica zórno šè,
 Cvetéjo, ko so préd cvetle
 Se ústa sméjajo ko préd *
 Sladkóst ni mánjša z njih beséd.
 Otémnil ni ga čása bég,
 Nič máuj ni bel prs tvôjih snég.
 Živót je ták, roké, nogé
 So kákoršne so préd bilé.
 Lepóta, ljubeznívost vsà
 Je, kákoršna je préd bilà.
 Al vér'vat v tébe móč mi ní,
 Kakòr sem vér'val préjšnje dni.
 Le svéta, čista glôrija,
 Ki véra dá jo, je prešla.
 En sám pogléd je vzél jo prèč,
 Nazáj ne bó je níkdar vèč.
 Ak bi živéla vékomej.
 Kar si mi b'la, ne bôš napréj.
 Srcé je móje biló oltár,
 Prej bó g'stvo ti, zdaj — lépa stvár.

Sabič:

La fede perduta.

Splendono ancor di luce celestiale,
 ancor quegli occhi che ti fan sì bella,
 ancor rosee fioriscon le tue guancie
 come nei giorni dell' età novella.
 Come un tempo ancor ride la tua bocca,
 dolce risuona ancor la tua parola,
 qual neve è bianco il sen, non scolorito
 dal tempo che sì rapido s' invola.
 Ancor sei tu qual'eri un dì: gentile
 è la tua mano ancora e il pie'leggiero,
 ancor tutta di grazia e cortesia
 ti ricinge l'incanto lusinghiero.
 Sei tutta ancor qual'eri un dì: ma fede
 io non ho in te, la fede un dì nutrita —
 la pura, santa aureola che sola
 dona sola la fede, è ormai svanita.
 Un guardo solo la distrusse, e mai
 più ne vedrò il tuo capo incoronato:
 se in eterno vivessi, non saresti
 al mio cuor quel che fosti nel passato.
 Era il cuore un' altar: tu vi regnavi,
 divinità suprema, radiosa —
 or caduta è la dea, l'altare infranto,
 or tu mi sei solo una bella cosa.

Ne vem teh vrstic skleniti bolje, nego da Slovencem, italijanščine veščim, najtopleje priporočam »Il Diritto Croato«. Naročujmo se prav pridno na ta izborni list ter podpirajmo vrlega mu urednika Jakiča v vzvišeni stvari, za katero deluje in se žrtvuje!

Janko Leban.

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrť leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Lastniki in založniki: **Fr. Levec** i. dr. — Izdajatelj in odgovorni urednik: **Fr. Levec**.
 Uredništvo in upravnštvo v *Ljubljani*, v Medijatovi hiši na Dunajski cesti, 15.

Tiska »Narodna tiskarna« v Ljubljani.